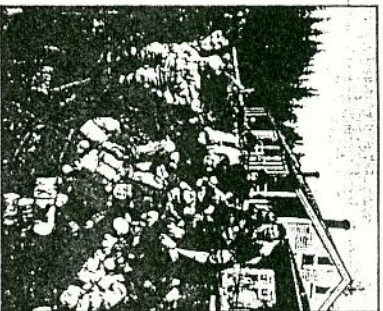

Boform med hjerterom

Ti store og ti små
har inntatt Tusen-

dørbuset, et

flunkende nytt

bofelleskap i Askim.

Utallige kosebanser,

møbler og busgeråd

er lenket over

dørstokkene de siste

ukene. Nå er de fem

familiene på plass i

hvort sitt nye hjem

og i fellesskapet.

UTENÅ fansat. Tusen-

dørbuset som gir alle familiene et felles hjem. Det er et stort fellesrom med kjøkken og toalett midt i rekka. Der venter om at de som bor rundt dette turet, tenker litt anmeldelse om de fleste av oss om det å bo. De har valgt hverandre til naboer og ønsker seg et tett nærmiljø, til nytte og hygge for seg selv og hverandre. - Kall det ikke et kollektiv. Det ordet klinger negativt for mange. Vi blir nok sett på som litt rare her i Askim. Da folk hørte at vi skulle ha badstue på fellesare-

aler, kom fantasien i sving. Men vi har ingen planer om å byttelane ektefeller. Det raserie med oss er bare at vi ønsker å tilrettelegge for god kontakt med naboene i utgangspunktet, sier Jan Myhre.

STRUKTUR ER VIKTIG

Han er byggeleder for bofelleskapet. Struktur er viktig for å gjennomføre et sånt prosjekt, understreker han. Relaterte møter med sikliste og forpliktende avtaler underveis. Romatiske og nabo foreslåinger om at alt ordner seg under marsjen mellom venner, kan du bare glemme. Mange familier kan skrive under på et husbygging er en bestemt ting for et fellesskap, han sier. For eksempel blir ikke enklede når det store og å små skal realiseres «nuser» i sitt liv, sammen.

Vi har diskutert så filene har føket mange ganger. Jan har fått skikkelig juling. Selskapet blir det skuffelser og trakk på ømme tær når tite forskjellige men-nesker skal riste utrommene og meningene sine sammen i et stort gryte. Vi har sluss og kompromisset, gråt og ledd. Men resultatet overgår de fleste av mine forventninger i hvert fall.

Rita ler og forteller at hun og mannen Per har valgt seg jeilighet yrest på den ene loyen fordi de noen ganger vil ha lov til å være assosiale og strenge fellesskapet ute.

- Mens jeg derimot kanskje er den mest sosiale av hele gjengen og har store forventninger til denne muligheten ved boform. Derfor har jeg byttet inn i leiligheten nærmest fellesrommet, forkynter Knut.

«FOLK MENTE VI VAR SPRØ»

Alle er innforstått med at behovene for samvær kan være forskjellige hos den enkelte og til ulike tider. Slike særegenheter må det være rom for i. Tusendårsboform. Beboerne vil fortsette med husnære utover byggefasen for å ha et forum der gløder og frustrasjoner over fellesskapet kan luftes. Hvis boformen skulle trenge korektur eller å manøvrere etter, får det komme etterhvert når livet i huset har «stus» seg.

JUS FOR BOFELLESSKAP

Husbanken opererer med tre eierformer for bolleles-skap: Individuelle snabhus med eget gårds- og bruktaksum-mer, eierskapsform og borettslag. Lov om samne av 18.06.85 regulerer rettsforholdet mellom beboerne som har valgt første type samleform. Husbanken anbefaler beboerne å opprette en museier for-

enng til å ta hånd om fellesarelene. Banken kan kreve at fellesarelet skilles ut som egen eiendom og overdras til museierforingen.

Denne samleformen gir hver eier full rettslig råderett over sin bolig som kan selges fritt. Hvis fellesskapet ønsker å ha innflytelse over eventuelle nye beboere, må det inngås avtale om forklipsretter for foreningens medlemmer. Avtalen bør inngås før innflytting.

I tillegg loven hefter hver beboer for de samlede forpliktelser i fellesarelet. Hvis et medlem misligholder sine

- Mannen min jobber skit. Derfor er jeg og snidertene ofte alene om kveldene. Muligheten til kontakt med gode naboer, gjør meg ikke så isolert, sier Astrid. Naboene nikker.

Lill som har to jenter på fem og elleve år, påpeker at sinnsene for at unge treffer voksne hjemme i Tusendårsboform. De kommer fra skolen eller andre steder, er stor. Dessuten ser de allerede nå hvordan unge fryder seg i det barnerike nabolaget.

Jan og jeg har snakket om bofelleskap i mange år. Folk trodde vi var blitt sprø som ville flytte fra et stort, deilig hus med have til et tett rekkehusmiljø. Men i en travelt hverdag blir kjernetemiljøet lett isolert i villen sin. Her har vi noen kvadrater minner til egen disposisjon, men vi har fått så mye annet i stedet, sier Lena.

Datteren Tjen på 10 år var mest skeptisk til flytting i familien Myhre. Hun har fått lengre vei til skolen og til vennene sine. Men til gjengjeld har hun nå lekekamerater på sin egen alder vegg i vegg.

HYTTEUR-TESTEN

Ikke alle kliente hverandre fra for da ideen om bofelleskapet begynte å ta form hos ten-1. Men alle kliente minst en av de andre familiene. Et halvt år senere dro små og store på hyttetur sammen for å prøve ut kjempen. Etter en helg i osende regnvar med to spebarn, to i magen og resten opppeglende, var konklusjonen klar: De kunne klare å bo tett. En arkitekt ble kontaktet. I første omgang skulle han lage en skisse til løsnings- og skilt forprosjekt. Så begynte jakten på egnet tomte.

Husbygging er generelt ei papirmølle, og et samle som dette gjorde ikke bunnene mindre, sier byggeleder. Formaltene måtte ordnes både i forhold til kommunen og fylkeskommunen. Og Husbanken er et kapittel for seg. Heldigvis var ikke banken helt ubegjert med boform men og kunne til og med bidra med brostyren i bolig med noen arde.

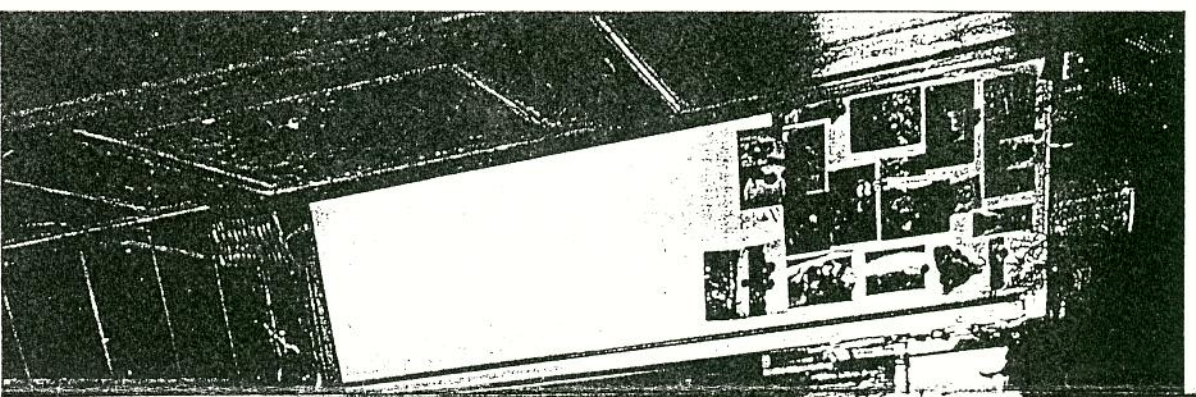
Tomta viste seg å bli et problem. Hvis de skulle kjøpe seg inn i et byggetil, vil-

forpliktelser for fellesendommen, vil det der for skape store problemer for de andre i samlelet.

EIERSEKSJONSSAMMEIER

Denne eierformen reguleres av eierskapsloven nr 7 av 4.marts 1983. Beboeren sikkes enkeltvis til bruk av sin bolig.

Til hver seksjon er det tinglyst en elerbrøk som omfatter fellesarelet og en ideell del av fellesarelene.

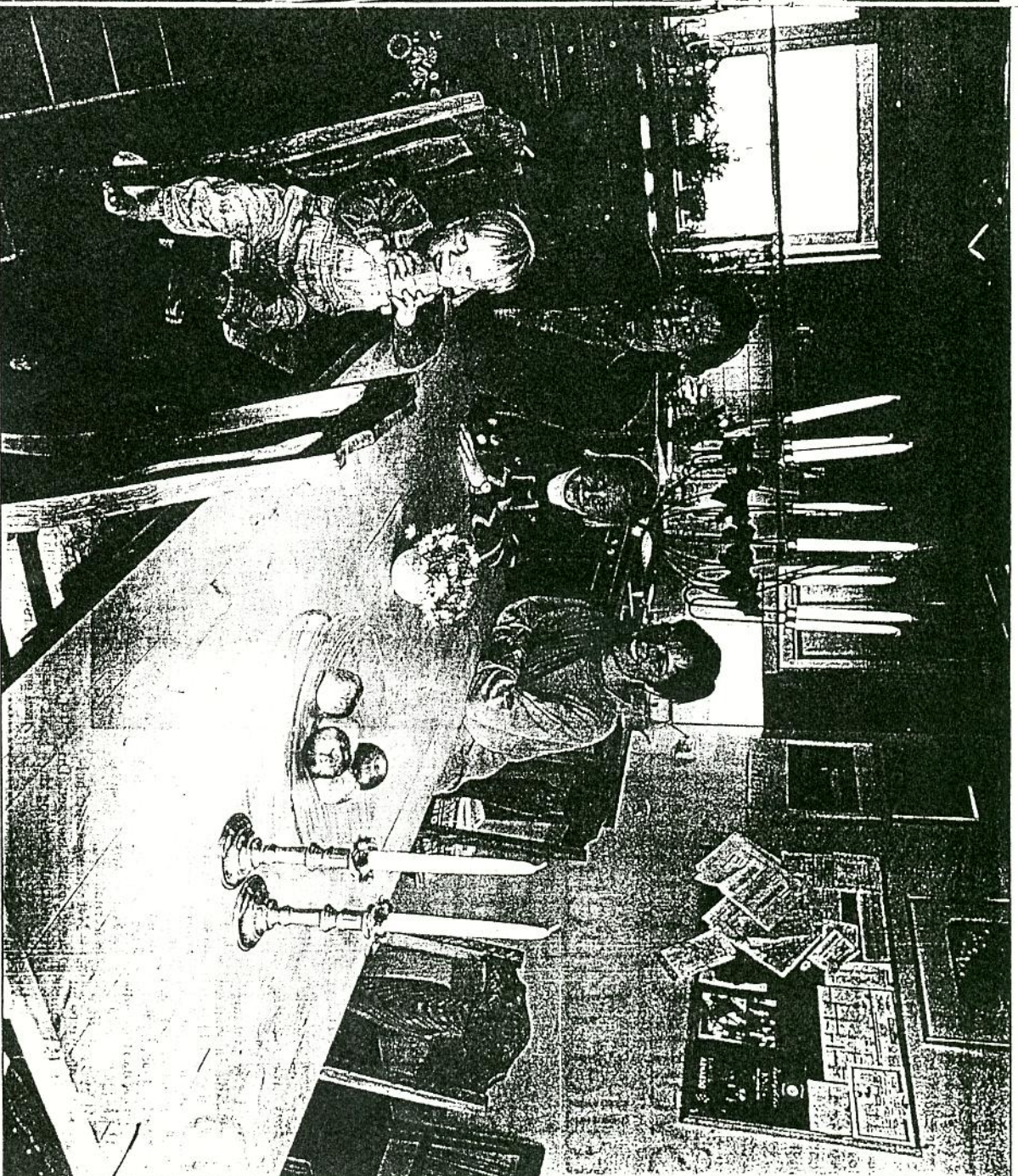
Folk trodde vi var blitt sprø som ville flytte fra et stort,

le de trange minst tre enkeltrommer som de måtte betale full stykpris for, inkludert investeringsavgift som dekket vei, vann og kloakk, for hver tomt. Der ble for dyrt. Løsningen ble en tomt på 3,5 mål i utkanten av et eldre boligområde. Tomta lå på brakklagt jordbruksareal. Eieren ønsket å selge, men kommunen gikk ikke uten videre med på å omregulere arealet til boligformål.

HJEMMEKJØRE TENÅRINGER

En stund holdt vanskelighetene med tomte på å velte hele drømmehuset vårt, forteller Jan. Men da den biten var på plass, gikk arbeidet med bofelleskapet fort framover.

Hele helligheten med garasjer og uteboder har kommet på fire millioner kro-

delig bar med bare til et tett rekkehusmiljø, sier Jan og Lena Myhre som sammen med Theris (10) og Lær (2) har flyttet i bofelleskap med fire andre familier.

ner. Det vil si 800 000 pr boenhet. De disponerer hver familie 150 kvadrater privat og 70 kvadrater sammen. Plassen pr kvadratmeter bolig er beregnet til 3500 kroner.

Furch vi er så mange, har vi fått gode rådgivere på plass, mair og håndverksfagene. Staudardten innendørs er høy med fliser, varmekabler, to bad og solid kjøkkenutrustning. Boligene er bygget med livsoppsatt, forklarer byggeleder. Alle har lagt ned en betydelig egeninnsats på tomte og innendørs, for å få ned prisen.

Selsag har vi tenkt på at det kan bli aktuelt for noen å flytte ut en dag. Da svarer hver i sakt økonom-

misk bare for sin leilighet, pluss sin ideelle del av fellesarelet. Vi har prøvd å få med en klausul i samarbeidskontrakten om at de gjenboende skal godkjenne nye innflyttere, men det godtas ikke juridisk. Ulfornett har vi likevel inngitt en slik avtale oss imellom.

Beboerne i Tusendårsboform fikk mange advarsler, men også gode råd og oppmuntning underveis i byggeprosessen. De ba seg selv på besøk til et vel etablert bofelleskap de hadde hørt om på Larkollen, også i Østfold fylke. Nå sitter de selv på en haug erfaringer som de gjerne bringer videre til andre med drømmer og visjoner om å bo litt mer sammen.

Av Britt Rogstad og Håvard Sæbø (foto)

På Larkollen fikk vi blant annet høre om hvordan fellesrommet bidro til å utvikle beboerskiltre tendringer. Der ble det nemlig arrangert ungdomsnettverk gull skjerm fra opphavets myglerunge blikk og samtaling i hestryggende nærhet til mor og far, sier Knut. Han og de andre beboerne i Tusendårsboform følger at de har flyttet inn i et hjem med mange muligheter, og til en boform som vil gi både avslussing, trivsel og hygge i en hektisk hverdag.

På HVERDAG - sliene står du som sliene er seromn.

På HVERDAG - sliene tar vi opp saker som angår deg og ditt - og dine rettigheter som kunde og forbruker.

Har du spørsmål, eller ideer og tips om saker du ønsker vi skal omtale, så kontakt oss. SKRYV TIL Vårt Land, God Helg, boks 1180, Sentrum, 0107 Oslo. Merk, konv. Hverdag.

BORETTSLAG

Om bofelleskapet organiseres som borettslag, er laget etier av hele eiendommen, mens beboerne både er leietakere og medeiere gjennom sin eierandel. Vanligvis kan borettslagsandelen overdras fritt, men

HUSBANKEN

Uansett hvilken organisasjonsform bofelleskapet har seg med hensyn til lånegrunnlag, sikkerhet og liknende. Boligene må ligge innenfor danskens generelle are-

det kan inngås avtaler om ulike ordninger for forklips-rett. Generellforsamlingen er borettslagets øvrste organ. Andelseierne hefter hver for seg bare for boligens innskudd overfor borettslagets kreditorer.

ai- og kostnadsrammer, og de må ha en standard som fulvverdige boliger. Det gir lan til fellesarelene på visse betingelser. De viktigste kravene er at samlelet må bestå av minst tre boliger. Og fellesarelet kan ikke bebygges om lagre enn 60 kvadrater, pluss to kvadrater pr bolig i tillegg. Lånet begrensas oppover til 8500 kroner pr kvadrater bruktareal.